

գործածութիւնը երկու հազար միլիոն է։
Իսկ Անգղիոյ մէջի սպառումը մէկ
օրուան մէջ մարդ զուլիս 8 հատ է,
Պելճիոյ մէջ 9։

Միայն Եւրոպայի լուցկեաց գործարաններուն համար տարուան մէջ 400,000 խորանարդ մէդը փայտ կ'երթայ։

Այս նիւթիս շինութեանը համար Եւրոպայի այլ և այլ գործարաններուն մէջի աշխատաւորաց թիւը յիսուն հազար է, և շինուած վաճառքին արժէքն է 250 միլիոն։

Այս հաշիւը շատ աւելի զարմանալի է, մտածելով որ լուցկեաց արուեստը 1832ն սկսած է. առաջուց արեթ կամ փոսփորական հրավառելիք կը գործածէին։ Արդի ժամանակիս մէջ փոսփորական լուցկին մեծ կատարելութեան հասցընողը կրկնաժանգի¹ կամ կապարային ազոդադի² գործածութիւնն է, առեւն մը տնկադի քլորային³ կը գործածէին, բայց աշխատութեան ժամանակ վտանգներ առաջ կու գային։

Փայտանիւթ լուցկեաց լաւագոյն տեսակը և միանգամայն դիւրագինն 'ի Գերմանիա է, օրինակի համար վիէննա յիսուն հազարը կ'աժեն 35 քրայցէր, գրեթէ 6 դահեկան։

Մոմապատ լուցկիի հնարքը բոլորովին Գաղղիոյ արուեստն է, և ամեն աշխարհ կը տարածուի ու կը ծախուի մանր տուփերով։ Թէպէտ այս լուցկեաց գինը չափաւոր է բայց 'ի վերայ այս ամենայնի ժողովուրդը կրկինը կը վճարէ քան ինչ գնով որ կը վաճառէ գործատէրը. ասկէ յայտնի կ'իմացուի թէ գործարանէն մինչև ժողովրդեան ձեռքը հասնելու համար որչափ ձեռքէ կ'անցնին։

1 Bioxyde.

2 Azotate de plombé.

3 Chlorate de potasse.

Մանուկ։

Տեսայ երբեմն մանկիկը դաշտերու մէջ մշակի մը քով. — նորաբողբոջ ծաղիկ՝ հասուն հասկի մը քով. տղան մանրաքայլ ետէն կ'երթայ անհարթ ակօսներուն մէջէն. վայրկեան մը կանկ կ'առնու, խոտ մը կը փըրցունէ ու կը նետէ, զերդ թռչուն որ յօդս սլանալու ժամանակ ընդ հատ ընդ հատ կը գեղգեղէ, — խայտալից կարկաչիւն սրտի, — ու յետոյ ընթացքը աւելի կ'երագէ։ — Հայրը արօրին վրայ կորաքամակ մերթ ընդ մերթ գլուխը ետև կը դարձունէ ապա, հով ըլլալու համար թէ արդեօք տղան հոն է. առ ինքն կը կանչէ և գորովալից մը կը նայի անոր, և քովը եկած ժամանակը քաղցր մը կը ժպտի։ « Ի՛նչ բան է, կ'ըսեմ, այս զբօսանքը. աշխատաւորի մը համար տղան արգելք կամ մտաց ցրումն է »։ Վա՛յ անմտութեանս. ա. սիկայ ընդհակառակն ծածկեալ զօրութիւն մ'է, խրախոյս մը, ակնկալութիւն մը, յարատեւ նորոգութիւն մ'է. երկրաւ գործը փորած հողուն վրայ՝ ալ աւելի բողբոջելու պատրաստ հատիկ մը կը տեսնէ զտղան. այն է իր ատոք հասկը, իր առատ և հաճոյական հունձքը։ Ո՛հ, ինչ զարմանալի զգացմունք, ինչ քաղցր և խորհրդաւոր գաղտնիք այս երկու հասկացս մէջ. այն քրտնաթաթաւ ճակատը՝ տղան կը սրբէ. այն պարտասեալ բազուկները՝ տղան կը հանգչեցունէ. այն ճնշեալ հոգին՝ կը զարթուցանէ, կը սփոփէ, սիրոյ զեղմամբ կը լեցունէ. մինչդեռ մարդը հողուն մէջ ակօս մը կը պատռէ, տղան յանգէտս ուրիշ մը յերկինս կը բանայ. անհուն պատկերք և յաւիտենականութիւն կան 'ի մանուկն. երկնաւոր նորեկ պատգամաբեր զապա, գայն և զկեանս ինքնին մեզ կը յայտնէ. իրեն հետ մարդուն սիրտը առողջ է և անդադար կը ծաղկի։

ԹԵՌՈՓԻԼ ՏԻԻՅՈՒՐ